

hogya a széles óceánon Isten Paradicsomában jártatok, csak azt nem sejtjük, vajon hol ez a Paradicsom? Valóban gyakran éreztük az apát urunk ruhájából áradó illatot, amikor negyven nap elteltén visszatért közénk a távolból.” Ezt követően a fiammal még két hétig nem vettünk magunkhoz ételt és italt, testünk mégis elégedett volt. A testvéreknek úgy tűnt, telve vagyunk új borral. Negyven nap múltán a szerzetesek és az apát áldása közepette felkerekedtem társasággal, hogy visszatérjek saját kolostoromba. Holnap is arra folytatom utamat.”

Szent Brendan és egész közössége mindezeket hallván földre vetette magát, és ekként dicsőítette Istent: „Igazságos az Úr minden útján és szent minden tettében.¹ Ő, aki ily mérhetetlen nagy csodákat nyilatkoztatott ki az Ő szolgálóinak! Legyen áldott adományáért, hogy ily lelki táplálékkal gazdagított ma minket! „Az ima befejeztével Szent Brendan így szólt: „Menjünk, hozzuk rendbe testünket [és mossuk meg lábunkat] az Új Testamentum rendelése szerint.”² Az éj elteltével Szent Barrind, a szerzetesek áldásától kísérve, útnak indult kolostora felé.

2.) A szerzetesek tanácsa³

Szent Brendan kiválasztott közösségéből tizennégy szerzetest, bezárkóztott velük az egyik oratóriumba, és e szavakkal fordult hozzájuk: „Szeretteim, akik a Jóért együtt vívjátok velem a harcot, tanácsot és segítséget kérek tőletek. Szívembe és elmémbe befészkelte magát egy gondolat, amelytől nem tudok szabadulni. Ha Isten is úgy akarja, szívem eltökélt szándéka, hogy felkeressem a Szenteknek Ígért Földet, melyről Barrind atya mesélt. Miként vélekedtek erről? Milyen tanácsot adtok nekem?”

Megsejtve a szent atya gondolatát, a szerzetesek egy emberként így feleltek: „Apát Urunk, a te akaratod a miénk. Nem hagytuk-e el szüleinket? Nem mondtunk-e le örökségünkről és adtuk testünket a te kezébe? Ennélfogva ké-

¹Zsolt 145,17.

²„*ad mandatum novum*” Jn 13, 34: „Új parancsolatot adok nektek: szeressétek egymást...” A bencés kolostorok aszketikus életében a regula betartása mellett fontos szerepet játszott a szeretet gyakorlása. A szeretetnek nem csupán a kolostor lakói, hanem az idegenek, a vendégek felé is kellett irányulnia: „Minden érkező vendéget úgy fogadjanak, mint magát Krisztust...” Szent Benedek Regulája 53. fejezet (kiad. Sövegcs Dávid, Pannonhalma, 1948), 129. o.

³Szent Brendan összehívja a kolostori kongregációt, hogy az utazásról tanácskozzanak. Ez a mozzanat ismét a benedeki regulát idézi elénk, amelynek 3. fejezete (i.m., 37. o.) kimondja, hogy az apátnak egy fontos döntés meghozatala előtt össze kell hívnia a szerzetesek tanácsát.

szen állunk veled menni akár a halálba, akár az életbe is.¹ Csupán Isten akaratát kellene felfednünk!”

3.) Látogatás Szent Endánál²

Szent Brendan és társai elhatározták, hogy negyven napon át böjtöt tartanak³ – de mindig csak háromnaponként –, majd pedig útnak indulnak. A negyven nap elteltével, búcsút véve társaitól, Szent Brendan mindenkit kolostorának perjelére bízott,⁴ aki majdan őt ama helyen örökösként követni fogja,

¹Ld. Mt 19,29. A család elhagyása és az örökségről való lemondás egyrészt hagiográfiai retorika, másrészt szimbolikus jelentéssel bír. Lisa M. Bitel: *Isle of the Saints. Monastic Settlement and Christian Community in Early Ireland.* (Cork: UP, 1990), 101. o.

²A látogatás célja, hogy tanácsot kapjanak az utazással kapcsolatban. Ezzel a motívummal már Vergiliusnál az *Aeneis*-ban is találkozhatunk, amikor Aeneas Apollo papjával, Anius-sal konzultál, mielőtt útra kelne (*Aeneis* III./78–88, Vergilius összes művei. Ford. Lakatos István. Bibliotheca Classica. Budapest: Helikon, 1973, 166. o.), de az ír utazástörténetekben is találkozhatunk hasonló jelenettel: ld. *Immram Máeldúin*, amelyben a főhős egy bölcs druidát keres fel (Máeldun csodálatos utazása – Germán, kelta regék és mondák. Szerk. Dömötör Tekla. Budapest: Móra, 1965, 174. o.), illetve *Immram Snedgus* (Whitley Stokes: „The Voyage of Snedgus and MacRiagla.” *Revue Celtique* 9/1888), ahol Donnchad kebelbarátjától, Kolumbántól kér tanácsot.

³Nyilvánvalóan Krisztus negyvennapos pusztai böjtjére történő utalásról van szó. Mt 4,1–2.

⁴„*praeposito monasterii*,” a bencés monostor perjele az, aki az apátot távollétében helyettesíti. Bencés Regula 65. fejezete (i.m., 157. o.).